

må det dog være, om den foreliggende danske grundlov udgør et godt og brugbart grundlag for det danske folks tilværelse.

Tillad mig i denne forbindelse at konstatere, at det danske folks lykke historien igennem har været, at ikke drastiske brud og revolutioner, men sammenhæng og skønsomhed har været vores virkelighed.

I Frankrig huggede man hovedet af kongen og dronningen i 1793, og i 1830 og i 1848 drev man i nye revolutioner nye kongepar på porten. I Danmark gik i marts 1848 nogle tusinde københavnske borgere op til kongen og bad ham give folket et fri forfatning i en situation, hvor oprøret i hertugdømmerne truede Danmarks eksistens, og så svarede kongen fredsommeligt ja, og 15 måneder senere underskrev han en grundlov, der gjorde Danmark til et konstitutionelt monarki. Ude på Slotspladsen har man nu stående en stor statue af grundlovens giver, som blev genstand for en folkelig hengivenhed uden lige, bl.a. fordi han sagde: »Folkets kærlighed min styrke«. Dette er Danmark.

Det er vores historiske virkelighed, eller det er Danmarks lykke. Det er bl.a. denne virkelighed, der går igen i vores nuværende grundlov, hvor man skriver kongen, men mener regeringen, for ved at sige kongen fastholder man den historiske sammenhæng. Er dette uden betydning? Er dette blot en anakronisme, der skal guillotineres ligesom den franske konge og kastes i skraldespanden til fordel for fine ord og abstrakte problemstillinger?

Det var også en lykke, at vi i 1848 havde folk, som havde sans for den historiske sammenhæng og trods en revolutionær situation bevarede forbindelsen med den danske historie. D.G. Monrad skrev den danske grundlov, og Orla Lehmann satte den i en klar og plastisk prosa, som gør den danske grundlov til en sproglig lise i forhold til forfatninger, der med piber og trommer rider en teori. Naturligvis er også dette en årsag til, at kernen i vores grundlov er uforandret siden 1849.

Hvis der virkelig var mangler ved grundloven, hvis det danske folk i sin hverdag ikke kunne leve med grundlovens ord og paragraffer, så kunne der være mening i en ændring. Men sådan er det jo ikke. Den danske grundlov har tværtimod været en rummelig og praktisk ramme for det danske folks liv i skiftende og ofte vanskelige situationer igennem halvandet hundrede år. At ændre en sådan ramme radikalt, fordi man finder den utidssvarende og finder

dens sprog gammeldags, forekommer mig slet og ret umodent. Sådan behandler man ikke et land og et folk.

Men naturligvis er det netop Danmarks lykke, den gode sammenhæng i vores historie, som disse teoretikere er ude efter. Det er dels kongedømmet, som de alle sammen vil begrænse, og som SF i dunkle vendinger ønsker erstattet af en republik, dels er det folkekirken, som de ønsker nedlagt og erstattet af den kliniske abstraktion, der hedder adskillelse af stat og kirke.

Kl. 16.00

Vi andre svarer: Kongedømmet er vores virkelighed, som ikke på nogen måde står i vejen for en demokratisk praksis, og folkekirken er simpelt hen udtryk for den folkelige virkelighed, fordi folkets store flertal hører til den evangelisk-lutherske kirke. Men hvilket indtryk gør det på venstrefløjsteoretikere, for hvem ideologien tæller langt mere end den konkrete, foreliggende, danske virkelighed? Ikke sandt: Lad bare Danmark og danskerne forgå, hvis blot virkeligheden består.

Dette er grundlovskritikernes synspunkt, men vi er nogle, der finder det danske folks lykke og virkelighed væsentligere end en idé, og den idé, venstrefløjsteoretikernes kæphest og idelig fremhævede begrundelse, er naturligvis menneskerettighedernes toneangivende abstraktionsapoteose. For menneskerettighedernes skyld skal vi lave grundloven om, siger alle tre partier. For at være på højde med de overnationale europæiske menneskerettighedserklæringer skal vi kvitte vores gode, gamle grundlov.

Vi andre spørger: Er der noget som helst i grundloven, der betyder en trussel endsigende ophævelse af Danmark som et retssamfund? Er en ændring af grundloven nødvendig for at sikre lov og ret i Danmark? Nej, naturligvis ikke, og det dokumenterer halvandet hundrede års danmarkshistorie. Men jeg siger omvendt: Det menneskerettighedsprincip, som venstrefløjpartierne ønsker skal være overordnet grundloven og derfor gjort til grundlovens egentlige grundlag, betegner en trussel mod retssamfundet, især fordi det nægter at tage hensyn til de konkrete, historisk bestemte forhold i Danmark.

Det er en længere historie at komme ind på menneskerettighedernes baggrund og princip. Jeg har gjort det andetsteds, og her vil jeg blot sige, at hvor den abstrakte lighed uden ringeste hensyn til de konkrete mennesker i det konkrete land er menneskerettighedernes idé, er respek-